

กรมศิลปากร

รายงานการเดินทางไปราชการ

ณ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘
(รวมวันเดินทาง)

โดย

สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

รายงานการเดินทางไปราชการ ณ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

- ๑.ชื่อโครงการ การประชุมใหญ่สามัญของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติครั้งที่ ๒๗
(27th ICOM General Conference 2025)
- ๒.วัตถุประสงค์ ๒.๑ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ตามประเด็นที่กำหนด
หัวข้อ “อนาคตของพิพิธภัณฑ์ในชุมชนที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว The Future of Museums in Rapidly Changing Communities” ภายใต้ประเด็นหัวข้อย่อย ได้แก่ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พลังของเยาวชน และการเพิ่มขึ้นของเทคโนโลยีใหม่
๒.๒ เพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างสมาชิกสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ
- ๓.กำหนดเวลา ๑๒ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘
- ๔.สถานที่ ศูนย์การประชุม ดูไบเวิลด์เทรด เซ็นเตอร์ (Dubai World Trade Centre) เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
- ๕.หน่วยงานผู้จัด คณะกรรมการสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
- ๖.หน่วยงานสนับสนุน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
- ๗.กิจกรรม
- พิธีเปิดจัดขึ้นวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ผู้กล่าวต้อนรับผู้เข้าประชุม คือ นาเซอร์ อัล-ดามาคี (Nasir Al-Darmaki : Chair of ICOM UAE and Deputy Director of the ICCROM Regional Centre in Sharjah) ประธานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และรองผู้อำนวยการ ICCROM ส่วนภูมิภาค เมืองชาร์จา

- ประธานในพิธี ได้แก่ ซีกา ลาติฟา ประธานองค์การศิลปะและวัฒนธรรมแห่งดูไบ (HE Sheikha Latifa bint Mohammed bin Rashid Al Maktoum: Chairperson of Dubai Culture and Arts Authority) และ ซีกาชาเลม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (HE Sheikh Salem bin Khalid Al Qassimi : Minister of Culture, United Arab Emirates) และกล่าวปาฐกถา

- วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เป็นการประชุมและการบรรยายพิเศษที่จัดในห้องประชุมต่างๆ ตามความสนใจของผู้เข้าร่วมประชุม ในหัวข้อการบรรยายต่างๆ โดยเป็นการนำเสนอผลงาน ประสบการณ์การทำงาน ของคนทำงานพิพิธภัณฑ์ ซึ่งแสดงถึงวิธีการดำเนินงานที่สะท้อนและปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในด้าน ค่านิยมทางสังคม บรรทัดฐานทางวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงทางประชากรในชุมชน และนำเสนอข้อมูลเชิงลึกที่ นำไปปฏิบัติได้จริงเกี่ยวกับวิธีการที่พิพิธภัณฑ์สามารถสร้างสถาบันที่เป็นตัวแทนและตอบสนองต่อความต้องการที่ เปลี่ยนแปลงไปของสาธารณชน

- วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ พิธีปิดและการประชุมใหญ่สามัญของสมาชิกสภาการพิพิธภัณฑ์ ระหว่างชาติ (ICOM General Assembly) ประกอบด้วย การบรรยายพิเศษ การอภิปราย การประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการสำรวจบทบาทสำคัญของพิพิธภัณฑ์ในการช่วยเหลือชุมชนในการรับมือและเข้าถึงโอกาสท่ามกลางความ ท้าทายทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในบริบทของการเข้ามาของเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของชุมชน และ คนรุ่นใหม่

- การแจ้งผลการดำเนินงานของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ และการลงคะแนนเลือกตั้งประธานสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติและองค์คณะ หลังจากหมดวาระ (คราวละ ๓ ปี) และการลงคะแนนเลือกเมืองเจ้าภาพการประชุมครั้งที่ ๒๘

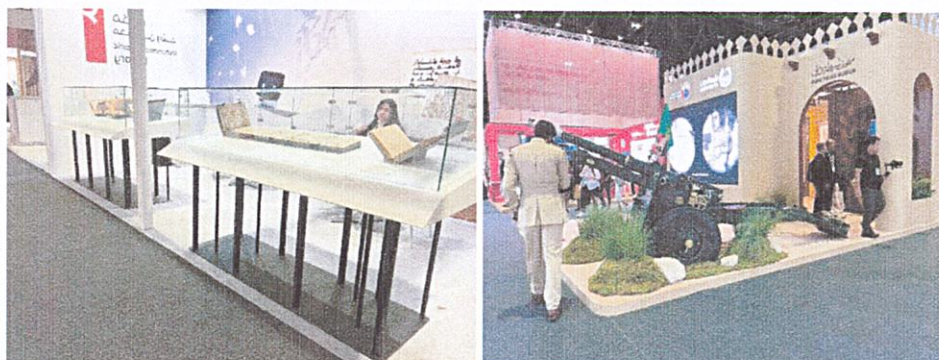
- วันที่ ๑๕-๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ International Committees Day เป็นการประชุมนอกสถานที่ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน โบราณสถาน แหล่งเรียนรู้ แหล่งประวัติศาสตร์ สถานที่สำคัญต่างๆ ของเมืองดูไบ และเมืองอาบูดาบี ผู้เข้าร่วมประชุมจะมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น รวมถึงสอบถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน นำโดยคณะกรรมการระหว่างประเทศของ ICOM การบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญ การนำเสนอทางวัฒนธรรมของหน่วยงานพิพิธภัณฑ์ต่างๆ เชื่อมโยงแต่ละสถานที่ โดยจะมีหัวข้อการบรรยายแตกต่างกันตามความเชี่ยวชาญเฉพาะของคณะกรรมการผู้จัดงาน

- การประชุมต้องลงทะเบียนล่วงหน้าและมีจำนวนจำกัด ตามหัวข้อการบรรยายและสถานที่ต่างๆ เช่น Museums and Collections of Decorative Arts and Design ณ Bait Al Khanjar Dagger Museum and Coffee Museum Architecture and Museum Techniques ณ พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์อาบูดาบี Egyptology

ณ พิพิธภัณฑ์ลูฟ อาบูดาบี Museology ณ เอ็กซ์โป ซิตี ดูไบ International Museums of Cities ณ ศูนย์
การเรียนรู้ช็อค โมฮัมเหม็ด Museums and Collections of Ethnography ณ พิพิธภัณฑ์ ชิน ดาร์การ์ เป็นต้น

-การแสดงนวัตกรรม การแนะนำพิพิธภัณฑ์ต่างๆ กล่องบรรจุวัตถุจัดแสดง การติดตั้งนิทรรศการ
จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ บริษัท หน่วยงานภาครัฐและเอกชน จากประเทศต่างๆ เช่น จีน อังกฤษ เนเธอร์แลนด์
เกาหลีใต้ ฯลฯ

๘. คณะผู้แทนไทย ๘.๑ นางสาวดาริกา ธนะศักดิ์ศิริ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ

๘.๒ นายดิษพงศ์ เนตรล้อมวงศ์ ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัย สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ

๙. สรุปสาระของกิจกรรม

๑. “การทบทวนจริยธรรมของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ” (Revision of the ICOM Code of Ethics) ให้เป็นประมวลจริยธรรมฉบับปรับปรุงใหม่เพื่อตอบสนองต่อยุคสมัย การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสะท้อนบริบททางกฎหมายและวัฒนธรรมที่หลากหลายภายใต้การดำเนินการของพิพิธภัณฑ์

๒. การประชุมสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (ICOM ASPAC) ประเทศไทยเป็นสมาชิก ๑ ใน ๒๒ ชาติสมาชิก ประกอบด้วย ไทย เนปาล นิวซีแลนด์ อินเดีย อินโดนีเซีย มองโกเลีย อุซเบกิสถาน บังกลาเทศ ญี่ปุ่น ศรีลังกา มาเลเซีย ศรีลังกา ออสเตรเลีย อาเซอร์ไบจาน สาธารณรัฐเกาหลี กัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม อิหร่าน และปากีสถาน ซึ่งได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ในคราวนี้เช่นเดียวกันโดยจะดำรงตำแหน่งในปี ๒๐๒๕-๒๐๒๘

ผู้ได้รับการลงคะแนนเลือกตั้งประธานสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ได้แก่ อัน หลายซุน (AN Laishun) รองประธานสมาคมพิพิธภัณฑ์แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน และศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้

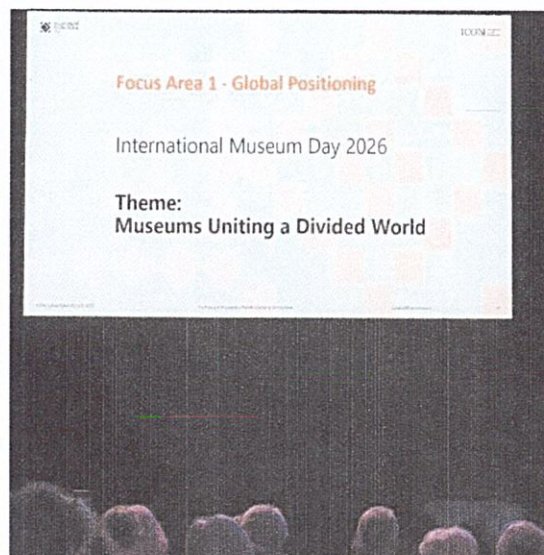
๓. การลงคะแนนเลือกประธานสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติคนใหม่ (ICOM General Assembly) ผู้ที่ได้รับการลงคะแนนมากที่สุดให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติคนใหม่ คือ อันโตนิโอ โรดริเกซ จากสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติประเทศสหรัฐอเมริกา Antonio Rodríguez (ICOM USA) ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๓ ปี รองประธาน คือ นาเซอร์ อัล-ดามาซี จากสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ Nasir Al Darmaki (ICOM UAE) และ ทายิบ โกลนาซ โกลซาบาฮี จากสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ ประเทศอิหร่าน Tayeebeh Golnaz Golsabahi (ICOM Iran)

๔. สมาชิกลงมติเลือกเมืองรอตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมใหญ่วิสามัญครั้งต่อไป ในปี ๒๐๒๘ ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม – ๑ กันยายน ๒๕๗๑ ภายใต้แนวคิด “Building Bridges - Connecting Worlds, Cultures, and Generations” เป้าหมายเพื่อให้พิพิธภัณฑ์เป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างประเทศในโลกและวัฒนธรรมต่างๆ ที่หลากหลาย และผู้คนจากรุ่นสู่รุ่น ภายใต้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเข้ามาของเทคโนโลยีดิจิทัล

๕. คณะกรรมการได้ประกาศแนวคิดอย่างเป็นทางการสำหรับวันพิพิธภัณฑ์สากลปี ๒๐๒๖ (International Museum Day 2026) ได้แก่ “Museums Uniting a Divided World” หัวข้อนี้จะเป็นแนวคิดหลักในการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ทั่วโลกในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่กำลังจะมาถึงตลอดปี ๒๕๖๙

๖. กลุ่มทฤษฎีของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ ปี ๒๐๒๕-๒๐๒๘ ที่ได้รับการรับรองสำหรับแนวทางการดำเนินงาน จำนวน ๖ ข้อ ดังนี้

- ๖.๑ การเสริมสร้างศักยภาพให้แก่คนรุ่นใหม่ผ่านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้
- ๖.๒ การปกป้องคอลเลกชันของพิพิธภัณฑ์และสนับสนุนบุคลากรในช่วงเวลาวิกฤต
- ๖.๓ ความเท่าเทียม การมีจริยธรรม และการพัฒนาที่ยั่งยืนในสังคมยุคดิจิทัล

๖.๔ การเสริมสร้างศักยภาพให้พิพิธภัณฑ์บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ผ่านเยาวชน การมีส่วนร่วมทางสังคม และการรับมือกับสภาพภูมิอากาศ

๖.๕ ยกระดับการเตรียมความพร้อมรับมือกับเหตุฉุกเฉินในพิพิธภัณฑ์และส่งเสริมความร่วมมือกับพิพิธภัณฑ์และชุมชน

๖.๖ การจัดตั้งคณะกรรมการถาวรว่าด้วยการลดอิทธิพลของลัทธิล่าอาณานิคมเพื่อการฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่

๗.การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่มีการมอบรางวัล ICOM Sustainability Award สำหรับพิพิธภัณฑ์ที่มีการดำเนินงานส่งเสริมและสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) ในวาระการประชุมในปี ๒๐๓๐ ครอบคลุมมิติต่างๆ ได้แก่ มิติสังคม (People) มิติเศรษฐกิจ (Prosperity) มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) มิติสันติภาพ (Peace) และมิติหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) (5 Ps) ผู้เข้ารอบ ๕ ทีมสุดท้าย จาก ๑๓๐ โครงการ ใน ๖๐ ประเทศ ได้แก่ National Gallery of Victoria (Australia), Barbados Museum & Historical Society (BMHS) (Barbados), พิพิธภัณฑ์เมืองเกนท์ (STAM) (เบลเยียม), Ars Aevi พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยซาราเจโว (บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา), และสมาคมพิพิธภัณฑ์แห่งนามิเบีย / IDG (Namibia) ทั้ง ๕ ทีม ชื่นก่่าววิสัยทัศน์นำเสนอโครงการ การปฏิบัติงานครอบคลุมในมิติการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้ชนะ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์สังคมบาร์เบโดส (Barbados Museum & Historical Society (BMHS)) ประเทศ Barbados โครงการ “Shared Island Stories Between Scotland and the Caribbean: Transnational Youth Exchange.”

๑๐. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

- ประชุมทบทวนบทบาทของคณะกรรมการพิพิธภัณฑ์แห่งชาติของประเทศไทยให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM) ในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติต่างๆ